

شریعت

ورځپاڼه

د افغانستان اسلامي امارت مرکزی نشراتی ارگان

په دولتي ادارو کې د مراجعینو لپاره د آسانتیاوو برابرولو په هکله د

عالیقدر امیر المؤمنین حفظه الله فرمان

تعالی عنہ ته ورغلی او ورته ویې ویل، ما له رسول الله صلی الله علیه وسلم څخه اورېدلي دي: چاته چې د مسلمانانو په چارو کې کوم کار وسپارل شي بیا یې خپله دروازه ... ۵ مخ

ژباړه: ابو الشماخ الازدي رحمه الله تعالی د خپل تره له زوی څخه چې د رسول الله صلی الله علیه وسلم صحابي (رضی الله تعالی عنہ) دی روایت کوي چې هغه معاویه رضی الله

عَنْ أَبِي الشَّامِخِ الْأَزْدِيِّ، عَنْ ابْنِ عَمْرِوٍ لَمِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، أَنِّي مَعَاوِيَةَ فَدْخَلْتُ عَلَيْهِ، فَقَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: « مَنْ وَلِيَ (أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ)

عَنْ أَبِي الشَّامِخِ الْأَزْدِيِّ، عَنْ ابْنِ عَمْرِوٍ لَمِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، أَنِّي مَعَاوِيَةَ فَدْخَلْتُ عَلَيْهِ، فَقَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: « مَنْ وَلِيَ (أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ)

د تاسیس کال ۱۳۷۴ هـ. ش / دوهم پړاو / ۱۸۹ کڼه / پنجشنبه ۰۵ ذوالقعدة الحرام ۱۴۴۴ هـ. ق / ۰۴ جوزا ۱۴۰۲ هـ. ش / ۲۵ می ۲۰۲۳ میلادي

حنفی:

حکومت د ملت ستونزو ته در سپدنې او غوښتنو پوره کولو هڅه کوي

د ریاست الوزراء اداري مرستیال مولوي عبدالسلام حنفی د زابل له والي مولوي قدرت الله ابوحمزه او د میدان وردگو له والي قاري بختيار سره په کتنه کې وویل، چې اسلامي امارت د شته امکاناتو په لرلو سره د ملت ستونزو ته در سپدنې او غوښتنو پوره کولو هڅه کوي. د ریاست الوزراء مطبوعاتي دفتر په یوه خبرپاڼه کې ویلي، چې یادو والیانو د خپلو ولایتونو د اجتماعي، اقتصادي، امنیتي او د حکومتولۍ د وضعیت او د خلکو د ستونزو په اړه بشپړ معلومات ورکړل او ویې ویل، چې خلک په ټول هېواد په ځانګړي ډول په زابل او میدان

د ریاست الوزراء اداري مرستیال مولوي عبدالسلام حنفی د زابل له والي مولوي قدرت الله ابوحمزه او د میدان وردگو له والي قاري بختيار سره په کتنه کې وویل، چې اسلامي امارت د شته امکاناتو په لرلو سره د ملت ستونزو ته در سپدنې او غوښتنو پوره کولو هڅه کوي. د ریاست الوزراء مطبوعاتي دفتر په یوه خبرپاڼه کې ویلي، چې یادو والیانو د خپلو ولایتونو د اجتماعي، اقتصادي، امنیتي او د حکومتولۍ د وضعیت او د خلکو د ستونزو په اړه بشپړ معلومات ورکړل او ویې ویل، چې خلک په ټول هېواد په ځانګړي ډول په زابل او میدان

د اقتصادي پیاوړتیا لپاره دې پر بنسټیزو پروژو کار وشي

مولوي عبدالکبير:

د ریاست الوزراء سیاسي مرستیال او کفیل مولوي عبدالکبير د اقتصاد وزارت له سرپرست قاري دین محمد حنیف سره په کتنه کې وویل، چې د ټولو ادارو تمرکز باید د هېواد د اقتصاد پر پیاوړتیا او بنسټیزو پروژو پر تطبیق ورتول وي. د ارګ له خوا په یوه خبره کې خبرپاڼه کې ویل شوي، په دې کتنه کې چې په سپیدار مانۍ کې ترسره شوه، د اقتصاد وزارت سرپرست خپل کاري راپور له مولوي عبدالکبير سره شریک او د راتلونکو پلانونو په اړه یې معلومات ورکړل. خبرپاڼه کې راغلي، ... ۵ مخ

۳۶ ټانکره بې کیفیته تیل بېرته ایران ته مسترد شول

چې د دې ادارې له ستنډرډونو سره یې مطابقت نه درلود بېرته ایران ته مسترد کړي دي. خبرپاڼه زیاتوي، چې په دې وروستیو کې ستنډرډ ملي ادارې په خورا جدیت د بې کیفیته تیلو د واردولو د مخنیوي ... ۵ مخ

په میدان وردگو کې سېلابونو مالي زیانونه اړولي

نرخ، سیدآباد، جلریز، دایمیرداد او جغتو ولسوالیو کې د سېلابونو له امله څه باندې ۳۰ کورونه او شاوخوا ۲۰۰ جریبه کرنیزې ځمکې ویجاړې شوې دي. د جلالی په خبره یاد ولایت کې سېلابونو ولسي خلکو ته هم ګڼ شمېر مالي زیانونه اړولي دي.

برای مدیریت و تطبیق پروژه های آبی پکتیکا اقدام میشود

سرپرست وزارت آب و انرژي در دیدار کاری با معاون والی پکتیکا و رئیس حوزه فرعی دریایی آن ولایت روی پروژه های آبی به بحث پرداخت. غلام جیلانی حق پرست رییس اطلاعات و نشرات ... ص ۵

اجساد ۱۸ مهاجر افغان از بلغاریا به کشور انتقال شد

اجساد ۱۸ مهاجر افغان که چندی قبل در بلغاریا در اثر یک حادثه به شهادت رسیده بودند به کشور انتقال یافت. دفتر مطبوعاتی وزارت امور خارجه دیروز با نشر این خبر گفته است که بتاريخ ۲۶ دلو سال پار شماری از مهاجرین افغان که قصد سفر به اروپای غربی را داشتند در شهر صوفیه پایتخت ... ص ۵

کونړ کې د ۶ کیلومتره سړک د رغولو چارې پیل شوې

د کونړ په سرکانو ولسوالۍ کې د کار په بدل کې د خوړو نړیوال پروګرام په مالي ملاتړ د خوړاکي توکو د ورکړې پروګرام له لارې د ۶ کیلومتره سړک د رغولو چارې پیل شوې. د سرکانو ولسوال ويلي، چې دغه سړک د یادې ولسوالۍ ... ۵ مخ

کابل کې سړک ګټې اخیستنې ته وسپارل شو

کابل ښاروالۍ په پلازمېنه کې د یوه سړک جوړولو چارو د بشپړېدو او ګټې اخیستنې ته له سپارل کېدو خبر ورکړی دی. سړچینې د یوې خبرپاڼې په خپرولو سره ويلي، چې د ۷مې ناحیې اړوند په نیله باغ سیمه کې د یوه سړک د جوړېدو چارې بشپړې او یادې ناحیې د رئیس مولوي عبدالغفور له لوري په داسې حال کې، چې د هبیتات دفتر استازو او د سیمې یو شمېر اوسېدونکو هم ... ۵ مخ

د اسلامي ثقافت ارزښتونه

د هلمند حقابې په اړه د ایران اوږدمهاله پلانونه

د پيسو ساتل د بانک مسؤلیت دی که د خلکو؟

په سالنگونو کې د ترافيکي پېښې له امله ۳ تنو ته مرګ ژوبله

د هلمند حقابې په اړه د ایران اوږدمهاله پلانونه

د ټولګټو وزارت په یوې خبرپاڼې کې راغلي چې، تېره شپه د جنوبي سالنګ په اولنګ سیمه کې د موټر چلوونکي د بې احتیاطۍ له امله دوه موټرونه د لارې په اوږدو کې ټکر شوي، چې له امله یې یوه مېرمن مړه او دوه نور ټپیان شوي دي. له پېښې سره هم مهاله د سالنگونو د ساتنې او څارنې پرسونل سیمې ته ځان رسولی او

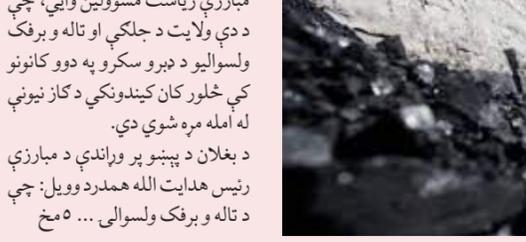
تبعض قومې، سمتی و مذهبی در امارت جواز ندارد

مسأله تبعیض و نابرابری در جوامع قبل از اسلام به طرز بسیار فیجعی بیداد می کرد، افرادی که عرب و سیاه پوست بودند از هیچ گونه امتیازی برخوردار نبودند، بلکه این افراد تنها به عنوان برده جهت رفاه و آسایش اشراف به کار گرفته می شدند که خوشبختانه بعد از ظهور دین انسان ساز اسلام، تمامی برتری جوی و منافع اشراف به چالش مواجه شد، اما با تأسف در جوامع امروز دشمنان اسلام از یک پارچگی مسلمانان هراس دارند و اتحاد امت اسلامی را به نفع خود نمی بینند در تلاش اند تا با استفاده از حربیه تبعیض به خاطر تضعیف ساختن و ایجاد تفرقه میان مسلمانان، به این مسایل دامن بزنند و بنام سمت، زبان و مذهب، فاصله میان مسلمانان ایجاد کنند و یا به عبارت دیگر آب را گل آلود سازند تا ماهی مراد را صید کنند، اما خوشبختانه امارت اسلامی با درک از متون اسلامی در صدد اینست تا توطئه های دشمنان اسلام را در نطفه خنثی و جامعه اسلامی را به یک جامعه واحد اسلامی که در آن مساوات اسلامی حاکم باشد، در آورد، زیرا مساوات اسلامی در حقیقت از اساسی ترین مسایل در جهان بینی اسلامی و از مسأله توحید ... ص ۵

د ورېښمو له لارې ۶۵ زره افغان کډوال راستانه شوي

د بغلان ډبرو سګرو کان کې څلور تنه مړه شوي

د پیسو ساتل د بانک مسؤلیت دی که د خلکو؟

امین وردگ

واچسوي ، ځينې يې هملته ورته وغورځوي او هغه بعضې چې لږ غوسه غوندې هم وي او وړی هم! هغه يې نو لاس ور پورې وهي! چې گڼې موږ په څه کې يو او ته په عطرو کې تللی يې .

نو دوی ته خو دا کار بلکل نه دی سخت! هر سړی به د فزيکی بانکنوت پر ځای موټروان ته يو وار مصرف کاغذي ټيکټ ورکړي.

يوه بله! افغانستان بانک ته پکار ده؛ چې کله نوي بانکنوتونه (لوټونه) بازار ته راباسي، نو لومړی شرط بايد دا پرې کېږدئ؛ چې قات شوی بانک نوت به له اصلي ارزښته يوه اندازه کم حسابېږي.

دغه قانون دې لومړی پر زرگون او پنځه سويز نوت کېږدي او داسې اعلان دې وکړي؛ چې که زرگون چا قات کړی و او خط پرې ښکاره شو، نو هغه به په نهه سوه پنځوس افغانی، همدا راز که چا پرې امضاء او يا يادگار ليکلی و، ټولو ته دې قوانين وضع کړي؛ بيا تاسو گورئ چې پيسې ساتل کيږي که نه!

چې کله پاسنی قانون تطبيق شو او دا بې مسؤليتته اشخاص ورسره بلد شول، راتلونکی کال، يا دوه الی درې به دا سلسله سليز، پيسې پنځوسي ته هم وغځوي او په دغې توگه به لس يا شل کاله وروسته زموږ پيسې تر هر چا لوړې، روغې او پاکې وي ان شاءالله.

مطلب د پيسو ساتل د هر افغان مسؤليت دی! خو تر ټولو زيات مسؤل پخپله افغانستان بانک يادېږي، چې د ساتنې لپاره يې قوانين نه وضع کوي.

الله پاک دې موږ پوه کړي.

، خو نه! يوازې دوی نه دي! بلکې بانکي مسؤلین هم (هغه د کندهاريانو ورونو خبره : والله که ولاړ سي!) بايد داسې شرايط وضع کړي؛ چې پيسې پرې وساتل شي.

اول خو دې کونښن وکړي؛ چې فزيکي پيسې په تدري توگه له بازارونو ټولې کړي او په بدل کې يې خلکو ته کرېډېټ کارتونه ورکړي او يا هر سړی ار کړي؛ چې بانکي اکونټ بايد ولري او د اعتبار کارت لسه لارې خپل حقوق تر لاسه کړي، نو دوی دې لومړی په عمومي او بيا ورو ورو په ټولو ځايونو کې دستگاوې نصبې کړي، چې په اتوماتيک شکل پيسې د مشتري له اکونته د بايع اکونټ ته واوري؛ دا کار تر هغه په څو واړه آسانه دی، چې هر کال مو په ميلياردونو افغانی د اور خوراک گرځي او اې! هغه به هر موټر يا دکان کې چې د ورکوونکي او اخيستونکي تنی سره شلېدلې وي، هغه خو دې پر ځای وي!

گورئ! که دا ځينې مسؤلین په نورو مواضعو کې آتسې بانې کوي او وايي چې: امین وردگ ته وگورئ! اوس نو موږ دستي له اروپا سره برابروي؛ نو دا د ملي بسو، سوپرکيشتمو، کاسترو او ټيکسي موټرو لپاره خو دې د پنځو، لسو او شلو افغانیو په ارزښت کاغذي ټيکټونه چاپ کړي، دا خو نو مني که سخت کار وي! هغه مبابل پلورونکو لا لوی لوی سړي ورته درولي وي (چې په تېر نظام کې به يې ځينو آن شوڅې نجونې هم ورته درولې) او ټيکټونه يې په عطرو ورته لړلي او د هر سړي مخې ته به يې بوخ بوخ کوي، چې گڼي موږ خو نو د ننه داسې ښکلي عطر لرو؛ ځينې يې ترې واخلي او په جیبونو کې يې

پيسې يا کاغذي بانکنوتونه له سړي سره کم وخت وي! چې ممکن ساعت، دوه؛ يوه يا دوې ورځې، خو هغه زياته موده يې مياشت وي! تر دې ورهاخوا ارو ورو د بل جیب ته ځي.

ځينې وختونه بيا آن سره لاس په لاس هم شي، بلکې داسې لا پېښېږي؛ چې مستيقماً دريم، حتی څلورم او پنځمو لاسو ته لارې شي.

په هر حال... بانکنوت موقتي مال دی! چې په فزيکي توگه بيخې کم وخت له يوه شخص سره پاتې کېږي ؛ ځکه خو يې ملي امانت بللی شو! نو چې د مطلق امانتو ساتل لازمي کار وي، دا خو بيا ملي امانت دی لکه بيت المال! نو د دې ساتل به ولې لازمي نه وي؟!

د الله پاک پيغمبر (ص) د امانتو ساتل پر موږ حتمي کړې او د نه ساتلو په صورت کې يې کلک وعيد او اختطار هم راکړی، چې فرمايي: ((لايمان لمن لا امانت له و لا دين لمن لاعهد له)) ژباړه: نشته ايمان هغه چا لره چې امانت نه ساتي او نشته دين هغه چا لره چې عهد (قول / پيمان / وعده) و نه لري؛ يانې چې ماتوي يې.

نو خلاصه د بحث دا شوه؛ چې پيسې هم امانتې دي!

نو چې هر څوک يې په ساتنه کې ناغېږي کوي هغه بې ايمانه دی.

اوس نو يوازې ځينې ټېل خرڅوونکي په بې ايمانی نشو تورنولی؛ بلکې صرافان، قصابان ، موټروانان، کليبران او پرزه پلورونکي هم دي؛ هغه د مستريانو به نو څه درته ووايم! چې تازه يې ماشين او گېربکس را خلاص کړی وي او په همدغو کرغېړنو لاسو پيسې کښته پورته کوي.

يوازې دوی نه دي! بلکې هغه لمونځ کوونکی لا هم په کې راځي، چې د اوداسه پر مهال صدقه ورکوي او په لمدو لاسو پيسې راباسي، بيا يې بل ته نيسي چې: هان! دا د الله د رضا لپاره قبولې کړه (بيخي به قبولې شي!؟)

هغه چټل پودريان خو يې لا له بازارونو لرې کړل (د حاکم نظام يې کور ودان) کنه نو هغوی به هم لکه د پښانو (آهنگرو) تور لاسونه نيولي وو او له جوماتونو د راپټو کړو بوتونو او څپليو پيسې به يې له هغه ظالم دوکاندار پرې اخيستې؛ چې له ده سره به په غلاوو کې سم دم شريک و! ده ته به يې ويل؛ چې مازې تر ما يې را رسوه! نوره دې بلا خلاصه ده، ليلامي ټول د غلا دي! څوک به يې ثابتوي.

اې! تاسو به نو وياست؛ چې فقط غورو، تورو او لمدو لاسو والا بې ايمانان دي چې پيسې خرابوي

ننگرهار کې نامعلوم وگړي د شپې ځنگلونه پرې کوي

د ننگرهار ولايت د نازيانو ولسوالۍ يو شمېر اوسېدونکي وايي، له تېرو څو ورځو راهيسې نامعلوم کسان د شپې لخوا په خپلسري ډول د ځنگل ونې پرېکوي، چې بايد مخه يې ونيول شي.

د سيمې اوسېدونکي په خپلسري ډول د ځنگلي ونو پرېکوونکو ته د سختې سزا غوښتنه کوي او وايي، چې ملي خيانت کوونکي بايد هېڅکله ونه ښنل شي.

احمد خان مجروح، چې په خپلو سترگو يې دغه حال ليدلی زياتوي، دغه خپلسري کسان، چې د شپې لخوا ونې پرېکوي امنيتي مسولين يې بايد ونيسي او سخته سزا بايد ورکړل شي؛ ترڅو په راتلونکي کې نور وړانکاري له دغه ډول کړنو لاس په سر شي.

مجروح وايي: «زه د دې خبرې شاهد يم، څو ورځې وړاندې مې په خپلو سترگو وليدل، چې بې شمېره ونې په بې رحمانه ډول غوڅې شوي دي. له امنيتي مسولينو غوښتنه کوم، چې دغه کسان ونيسي او سخته سزا دې ورکړي، چې بيا څوک داسې خپلسري کړنه ترسره نه کړي.»

يو شمېر خلک بيا له حکومت غوښتنه کوي، چې د ځنگلونو په ساتنه کې دې جدي اقدام وکړي او دې برخې ته دې ځانگړې پاملرنه وشي.

د ننگرهار اوسېدونکی عارف الله يې په اړه وايي: «ملي خيانتگرو ته سخته سزا په کار ده او مسوول چارواکي دې د ځنگلونو او بوتو په ساتنه کې بې غوري نه کوي بايد دې برخې ته جدي څارنه او پاملرنه واړوي.»

څه وخت کېږي، چې د هېواد په بېلابېلو سيمو ميوه لرونکي باغونه او ځنگلونه د شپې د نامعلومو خلکو لخوا پرې کېږي، چې دغه چاره د کونړ، لغمان او خوست سربېره په وردگو او نورو ولايتونو کې هم ترسره شوي.

خبرالله ننگرهارى بيا وايي په حصارک ولسوالۍ کې هم د خلکو ونې پرې کېږي.

هغه زياتوي: «په حصارک ولسوالۍ کې هم نامعلوم کسان د ميوو ونې وهسي خلک معلوم نه دي، مگر ونې وهل کېږي، چې دغه چاره دا اته مياشتې کېږي روانه ده.»

خو د اسلامي امارت حکومت وايي، د ځنگل په پرې کولو او د لرگيو په قاچاق کولو يې کلک بنديز لگولی او هېچا ته به د غيرې قانوني کړنو ترسره کولو اجازه ور نه کړي. تېر کال د حکومت چارواکو د ځنگلونو ساتلو لپاره د يوې ۴۵۰ کسيزې زرغونې قطعې جوړولو اعلان کړی و او زياته کړې يې وه، چې ياده قطعه به په کونړ، نورستان، ننگرهار، لغمان، پکتيا، پکتیکا او خوست ولايتونو کې وي، خو د ځنگل وهلو او د لرگيو د قاچاق مخنيوی وکړي.

پامير وطنوال

همگرایی و اتحاد

در آیات قرآن و روایات اسلامی اهمیت اتحاد و ارزش همکاری و یکپارچگی مسلمین، مورد توجه قرار گرفته و از تشست و پراکندگی آنان سخت نکوهش شده است. گر چه در پیشرفت مسلمین و پیروزی سریع و برق آسای اسلام عوامل مختلفی موثر بود، ولی از میان همه علل موفقیت مسلمانان و اسباب گسترش فوق العاده ای دامنه ای اسلام، اتحاد و اخوت آنان با یکدیگر مهمتر و موثرتر بود. مسلمانان در پرتو ایمان به خدا و تعالیم حیات بخش اسلام، به چنان وحدتی دست یافتند که گویا همه یکی بودند و یکی همه.

اتحاد و اخوت اسلامی، امروزه بیش از گذشته برای مسلمانان ضروری و در کسب آزادی و استقلال شان نقش موثر و حیاتی دارد و اگر امروز مسلمانان گرفتار استعمار غرب و شرق هستند و استکبار جهانی، سایه ای شوم سلطه خویش را بر سرشان گسترده و هر گونه آزادی و حاکمیت ملی و مذهبی را از آنان سلب کرده است به خاطر اختلاف و پراکندگی این امت بزرگ و به علت ناهماهنگی و تشت آراء آنان می باشد.

ماهیت جریان برق

محمد فیاض استاد دیپارتمنت مخابره وکمپیوتر

تولید برق یا الکتریک درجهان ازمنابع مختلف صورت میگيرد. مانند استفاده از منابع اتومی، منابع ميخانيکی، منابع سولری، منابع بادی، منابع کيمياوی، منابع حرارتی، منابع موجی و... صورت ميگيرد.
امأ درماهیت جریان برق بعضی عناصر از اثرعواملی چون حرارت و فشار یا مالش الکترتون های شانرا از دست ميدهيد.مثلا زياد شدن حرارت در جسم سبب زياد شدن سرعت دوران الکترتون های آن میگردد هم چنان باعث لرزيدن و اهتزاز اتوم ها و ماليکول های جسم ميشود.
اصولا حرارت جزء ارتعاش شديد ماليکول های جسم چيزی ديگری نيست.اگر انگشت تا نرا به جسم داغی تماس دهد احساس سوزش خواهيـــــــد کرد.
در حقيقت شما اهتزاز ماليکول هــــا را با نوک انگشت لمس می نماييد.
منتهی تعداد اين نوسانات (عقب و پيش رو رفتن ماليکولها) در ثانيه بسيار زياد است.
اعصاب نوسانات مزبور را به صورتی احساس مينمايد که ما اسم آنرا گرما ياحرارت و يا سوزش ميگذاريم.
به هر صورت در حرارت بسيار زياد

النوع يکديگر را جذب ميکنند.

تعريف جريان الکتریک

حرکت منظم الکترتون ها درسيم يا ناقل را جريان الکتریک می نامند.
و جريان الکتریک را به انواع ذيل تقسيم کرده ميتوانيم.

انواع جريان های الکتریک

عبور منظم الکترتون ها از سيم يا ناقل به انواع مختلف صورت ميگيرد که عبارت اند از:

۱- جريان برق مستقيم (Direct current (DC

۲- جريان برق مستقيم متغير current (Pulsating(PC(جريان نبضان دار)

۳- جريان برق متناوب Alternating current (AC)).

برق يا الکتریک همان انرژي هست که ما از آن برای توليد کرما، نور و دادن نيرو به دستکاه کاراستفاده کرده و از جمله اکتشافاتی محسوب ميکردد که زندکی همه افراد در کره زمين را تغيير داده، جز مهم و اصلی فناوری مدرن ميباشد که بدون آن، بيشترين چيز های که هر روزاز آنها استفاده ميکنيم، نميتوانند کار کنند.
برق هم اکنون بخشی از زندگی روزمره ما شده و نميتوان به دنباي بدون برق فکرکرد.
برق اکنون بخش مهمی از خانه ها و صنايع است تقريبا تمام دستکاه های موجود در خانه ها، مشاغل و صنايع با برق کارميکنند.

د هلمند حقابې په اړه د ایران او پښتانه پلانونه

غلام جیلاني حق پرست

د اقلیم او وچکالي ستونزه خو طبیعي ده چې سیمه او نړۍ ټول ورسره مخامخ دي. دا چې د ایران حکومت او ملت د اسلامي امارت له دغه دریزه هم ټول خبر دي او د وچکالي او اقلیمي تغیره هم ښه خبر دي، نو بیا ولې ایرانی چارواکي دواړه پښې په یوه موزه کې نښاسي، له ځمکنی حقایقو سترگې پټوي او د حقابې غوښتنه کوي ستونزه چېرته او په څه کې ده؟ د دې قلاوې سپرل او توشپل او د اخوند صاحبانو د موخې معلومول ډېر ساده او روښانه دي. هغه کت مټ داسې چې: یوه سوالگر د یوه کور په دروازه کې اواز وکړ چې د خدای (ج) په نوم لږ ډوډۍ راوړئ، د کور په انگر کې مور او کوچنۍ لور یې د سوالگر اواز واورېده، کوچنۍ نجلۍ مور ته وویل چې اډې! دغه سوالگر ته ډوډۍ مه ورکوه. مور یې ترې وپوښتل چې ولې؟ لور یې وویل چې دغه سوالگر زه پېژنم هره ورځ ډوډۍ د خدای (ج) په نوم غواړي، خو خوري یې پخپله.

بلوچستان د خلکو لاس له خپل گروانه لږې کړي او د اوبو د نشتون پرې پر افغانستان باندې واچوي، خو په دغو خیلو سره یواځې خپل ځان ته قناعت ورکولای شي بل څوک نه شي قانع کولای.

د افغانستان د اسلامي امارت مسئولینو بلها خلونه ویلي، چې لکه څرنګه چې مو پخپلو خلکو خوا بدېږي او زړه مو پرې سوځي؛ همداسې مو د سیستان بلوچستان په خلکو هم زړه سوځي. خو د طبیعي ستونزو په مقابل کې ټول بې وسه یو.

افغانان ایرانی حاکمانو ته مشوره ورکوي چې د ستونزې د حل لپاره د گواښ پر ځای د تعقل،

د اقلیم او وچکالي ستونزه خو طبیعي ده چې سیمه او نړۍ ټول ورسره مخامخ دي. دا چې د ایران حکومت او ملت د اسلامي امارت له دغه دریزه هم ټول خبر دي او د وچکالي او اقلیمي تغیره هم ښه خبر دي، نو بیا ولې ایرانی چارواکي دواړه پښې په یوه موزه کې نښاسي، له ځمکنی حقایقو سترگې پټوي او د حقابې غوښتنه کوي ستونزه چېرته او په څه کې ده؟

د دې قلاوې سپرل او توشپل او د اخوند صاحبانو د موخې معلومول ډېر ساده او روښانه دي. هغه کت مټ داسې چې: یوه سوالگر د یوه کور په دروازه کې اواز وکړ چې د خدای (ج) په نوم لږ ډوډۍ راوړئ، د کور په انگر کې مور او کوچنۍ لور یې د سوالگر اواز واورېده، کوچنۍ نجلۍ مور ته وویل چې اډې! دغه سوالگر ته ډوډۍ مه ورکوه. مور یې ترې وپوښتل چې ولې؟ لور یې وویل چې دغه سوالگر زه پېژنم هره ورځ ډوډۍ د خدای (ج) په نوم غواړي، خو خوري یې پخپله.

کیسه داسې ده چې کلونه، کلونه ایران د هلمند سیند اوبه د سیستان بلوچستان د خلکو لپاره د حقابې په نوم له افغانستان څخه تر لاسه کړي، خو هم یې د نلیکو له لارې د ایران نورو ښارونو ته ترانزیت کړې دي او هم یې په ډېر لوړ مقدار کې بسته بندي کړې او په عربي اماراتو باندې یې پلورلې دي. نو د ایران شور او غوغا یواځې د همدغو دوو موخو لپاره ده، لمړی دا چې په اماراتو باندې د افغانستان د اوبو د خرڅولو خپل پخوانی تجارت ته لازیات انکشاف ورکړي او دوهم دا چې د سیستان-

لکه څرنګه چې ټول نړیوال په تېره بیا افغانان او ایرانیان په جریان کې دي چې په دې ورځو کې د هلمند سیند څخه د حقابې په پلمه د ایرانی چارواکو غوغا د نړیوالو رسنیو سرتګی ګرځېدلی دی او د دوی (ایراني لوړ پوړو او تیت پوړو) چارواکو څرګندونو ته د اسلامي امارت د مسئولینو له خوا پر وخت او معقول ځواب ورکړل شوی دی.

د هلمند له سیند څخه د ایران د حقابې د تړون زېښتن دا دی چې د ابي نورمال کال په جریان کې به افغانستان ایران ته په یوه ثابته کې ۲۲ متر مکعبه اوبه حقابه او ۴ متره نورې اضافه اوبه د حسن نیت یا پېرزوینې له مخې ورکوي، خو که کال غیر نورمال وو، اوبه کمې وې نو په هماغه تناسب به د ایران حقابه هم کمېږي.

د امارت ټول مسئولین په یوه خوله او یوه غږ وایي چې موږ د هلمند سیند د اوبو په اړه د دواړو هېوادونو ترمنځ د ۱۳۵۱ هـ. کال تړون ته ژمن یو، د ایران حقابه پخوا هم ورکړل شوې ده او اوس هم د اوبو د شتون په صورت کې د حقابې ورکولو ته چمتو یو.

دغه راز د یاد تړون په هکله وخت په وخت د دواړو هېوادونو کمیساران غونډې کوي، چې د هغو په ترڅ کې اوبه نورمال او غیر نورمال کال مشخص کېږي. د افغانستان اسلامي امارت مسئولین وایي چې موږ تړون ته ژمن یو، خو دا چې وچکالي ده، اقلیم تغیر کړی دی، زمبور د خپلو هېوادوالو لپاره د کروندې حتی د ځنبلو اوبه نشته، نو ایران ته اوبه له کومه ورکړو.

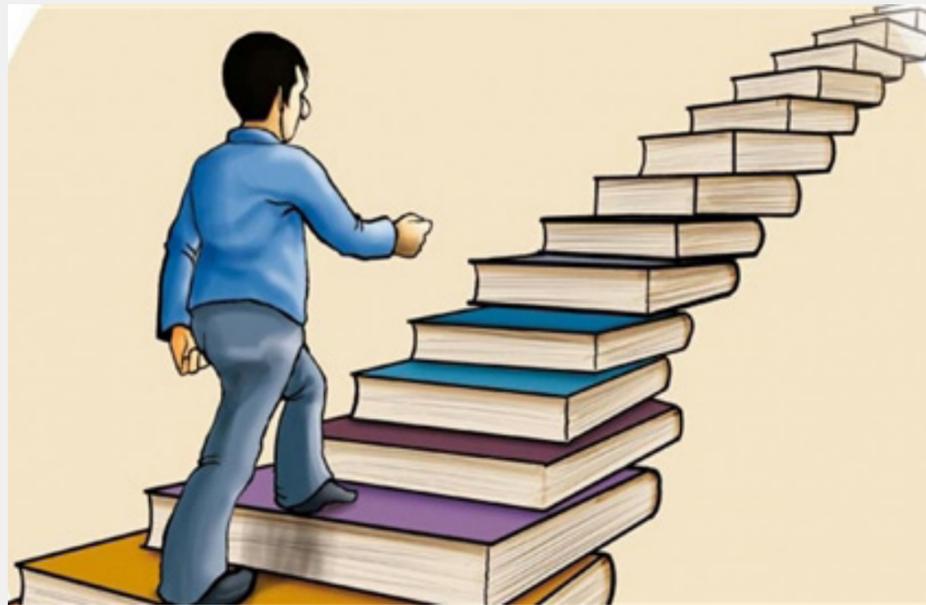
د تعلیم او تعلّم اصول او لارښوونې

مولوي کریم الله / دوهمه برخه

ورکولای شي، او هیڅ ډول خطر ونه او ټکرونه یې ماتولای نه شي، شاگرد او زدکونکی هم په هر وخت کې د خپل استاد تابعدار او پیرو وي او په هر ډول حالاتو او شرایطو کې د خپل استاد پر پلونو روان وي، او د هیڅ ډول کړوالي لور ته میلان نه کوي، امام فخرالدین رازي فرمایي: «حضرت موسی علیه السلام ځان د حضرت خضر علیه السلام تابع کړ، وروسته یې ورته وفرمایي، چې ایا زه ستا تابعداري کولی شم. » که څه حضرت موسی علیه السلام د مرتبې له پلوه تر حضرت خضر علیه السلام اعلی او پورته دی، مگر حضرت موسی علیه السلام د کسب علم لپاره د خپل کور او وطنه سفر وکړ، د حضرت خضر علیه السلام پیروي او تابعداري یې اختیار کړه، او هغه یې خپل رهبر او لارښود ومانه.

دلته د یوه زدکونکي لپاره دې لارښوونې ته اشاره شوې ده، چې استاد په هر ډول حالت کې پر شاگرد فوقیت او لوړوالی لري، ممکن استاد د شاگرد څخه په نور علم کې کښته وي، مگر استاد د یوه ځانګړي علمه برخمن وي، نو شاگرد هغه علم څخه د استفاده کولو لپاره باید د شرم او عار احساس ونه کړي، ځکه چې علم او حکمت د مومن ورک شوی میراث بلل شوی دی، په هر وخت کې یې حقدار او په هر حالت کې یې اخیستلی شي، لکه څرنګه چې په لاندې حدیث مبارک کې ذکر شوي دي:

«الحکمة ضالة المومن فحيث وجدها احق بها»
«حکمت د مومن ورکه ده، چیرته چې پیدا کړي، حقداره یې دی.»
دوام لري...

روان شو، چې بالآخر یې د الله جل جلاله له ښوونې سره سم د حضرت خضر علیه السلام د هستوګني ځای ته ورسېد، د حضرت خضر علیه السلام څخه یې لومړی یوه غوښتنه وکړه، چې هغه غوښتنه یې الله جل جلاله په دې آیت کریمه کې ذکر کړې ده:

«قَالَ لَهُ مُوسَى هَلْ أَتَيْكَ عَلِيٌّ أَنْ تُعَلِّمَنِي مِمَّا عَلَّمْتَ رُشْدًا» ژباړه: «موسی (ع) هغه ته وویل: ایا زه ستا سره پاتې کېدای شم، تر څو چې ته ما ته هم هغه علم را زده کړې چې تا ته درښودل شوی دی؟
د موسی علیه السلام د حضرت خضر علیه السلام سره د مخاطبې په دغه اندازه کې د استاد احترام، د استاد سره د ښه ادب او حسن

حضرت موسی علیه السلام یوازې د نبوت په ستر او سپېڅلي علم بسنه ونه کړه، بلکې هیله او ارزو یې وه، چې نور علم هم تر لاسه کړي، نو د مخکې پرمخ د یو داسې کس په لټه کې شو، چې تر ده په علم او پوهه کې اعلی او ارفع وي، تفسیر طبري د حضرت عبدالله ابن عباس رضی الله عنه څخه قصه رانقل کړې ده:

حضرت موسی علیه السلام د الله جل جلاله پوښتنه وفرمایي، اې زما ربه: تر ټولو لوی عالم څوک دی؟

الله جل جلاله په ځواب کې ورته وفرمایي: «الذي يتغني علم الناس إلى علم نفسه، عسى أن يصيب كلمة تهديه إلى هدى، أو تردّه عن ردى» یعنې هغه چې د نورو خلکو څخه د علم طلب او پلټنه کوي او د هر چا څخه د علم زده کړې هڅه کوي، نو ممکنه ده، چې کومه کلمه په لاس ورشي، هغه کلمه یې هدایت ته ورسوي، او یا کومه کلمه ورته ورسېږي، هغه کلمه یې د بې لارۍ څخه وژغوري.

موسی علیه السلام بیا وپوښتل، پر مخکه ستا یو بل بنده تر ما ډیر علم لري؟

الله جل جلاله ورته وفرمایي، هو، پر مخکه زما یو بنده تر تا ډیر علم لري.

موسی علیه السلام بیا پوښتنه وفرمایي، اې زما ربه! ستا هغه بنده څوک دی؟

الله جل جلاله ورته وفرمایي، زما هغه بنده خضر علیه السلام دی، موسی علیه السلام د الله جل جلاله څخه د هغه د هستوګني د ځای پوښتنه وکړه، الله جل جلاله د حضرت خضر علیه السلام د ځای ښوونه ورته وکړه.

حضرت موسی علیه السلام د حضرت خضر علیه السلام د هستوګني ځای پیدا کولو پسې

هونبیار او دنیا دار

کل پاچا الفت

اوریدلې مې قصه له راویانو که یې اورئ ای دعقل خونندانو په کوم وخت کې چیرته لرې یو مالدار و شوم بخیل او ډیر بې عقله دنیا دار و هونبیار یې پوهه خدای هیڅ نه وه ورکړی انساني برخه یې ډیره وه نیمگړی یوه ورځ یې په خپل اوبن له کومې خوا څه غلله راوړله کورته دربار ورسره یو سړی مل شو دیو نان چې حکیم ؤ دخپل عصر او زمان هغه وویل دادومره دروند وری په او بن باندی دی ظلم او تیوری راته ووايه چې څومره دی دا بار دابار کړي دې غنم دي او که جوار سړي وویل له پنځوسو منو تیر دی داوری خو په رښتیا چې په اوبن ډیر دی مگر څه وکړم چې نه وه چاره بله ضرورت اوبن ته دارنگه پېښوله یو انډی ډک شو ترخولې دسود په جوارو له ناکامه مې بل ډک کړلو له خاورو دې دپاره چې انډول شې برابری اوبن ته جوړ شو دروند وری لکه یو غر حکیم ووي وې بار او پیټی دننادان یو په دوه دي په رښتیا په دې جهنان خاورې مه وړه خوشې مه درنه وه بار خپل واچوه دواړه انډیو کې د جوار خپل چې سړی دده وینا ته لږ څه څیر شو ډیر خوشحاله دحکیم دښه تدبیر شو خپل ملگري ته یې ووي ای لقمانه په تدبیر او عقل زیات له ټول جهنانه ته چې دومره ډیر ښاغلی او هونبیار یې راته ووايه چې څومره دنیا دار یې سره او سپین څومره لرې او ځمکه څومره چې خدای تا لره درکړی عقل هومره حکیم ووي هیڅ شی نه لرم فقیر یم خو خاوند د عقل و فکر او تدبیر یم مال مې څه کړې مشوره مې کړه قبوله سره او سپین نشته نه ځمکه یوه پوله سړي وویل ستاننه منم خبره گنم خپله نا پوهي له تاننه غوره څوک چې مال او دولت نه لري هر گوره دهغو مخوننه هیڅ کله مه گوره نا پوهي دبدا یانو یو په سله ده بهتره ستا له عقل بی حاصله د هونبیار او دنیا دار قصه شوه خلاصه اوس دخدای دربارته جگ کړه دواړه لاسه پروا نشته که قصه رانه دعاشوه ځکه ماته اوس پیدا دا تمننا شوه خدای دې نه کا علم و پوهه دومره خواره چې نا پوهه بډای کیږدي ورته غاړه له دې ملک اودې وطن نه دې وي لری دغه رنگه بې قد دري دارنگه خبرې وړند دې شې هغه بډای او معتبر چې به گوري فضیلت ته په سپک نظر داهيواد دې خدای ساتي له داسې حاله چې معنا به څوک نه ويني بې له ماله مال دولت دبډایانو دې مدام وي خو دعلم لوړ بیړغ ته دې سلام وي

د اسلامي ثقافت ارزښتونه

مولوي نورالحق مظهری

لوومړی ارزښت: په اسلامي ثقافت د انسان ساتونکی او فعال عقل جوړېږي؛ اسلام د انسان د عقل پر حفاظت او ساتنې ډېر ټینگار کړی، عقل یې داسې اصل او عنصر بللی، چې په درلودلو یې انسان د خرافاتو، اوهامو، درواغو او منفي سادگيو څخه ساتل کېدلای شي او انسان یې په دې باندې امر کړی، چې د هر هغه شي ځان وساتي چې عقل ورباندې ځلېږي د بېلگې په ډول مخدرات او مسکرات یې حرام کړي، کوم چې عقل ته زیان رسوي او د صحیح ادراک څخه د عقل مخنیوی کوي. لکه څنگه چې الله پاک عقل ته حیثیت د یو ترازو ورکړی، چې کارونه په تلي، د ښه او بد تشخیص کوي او مخکې تر اعتقاد د هغه ښه والی او یا بدوالی ځان ته معلوموي. الله پاک فرمایي: **أَفَمَنْ يَعْلَمُ أَنَّمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ أَعْمَىٰ إِنَّمَا يَتَدَكَّرُ ٱلْأَلْبَابَ.** [الرعد ١٩] ژباړه: آیا هغه څوک چې په دې پوهېږي چې هغه شی ستا رب تا ته نازل کړی حق دې داسې دی لکه هغه څوک چې ژوند دی او نه پوهېږي؟ یقیناً چې یواځې د عقلونو خاوندان وعظ قبلوي. مفسرینو لیکلي، چې دغه آیت د حضرت حمزه رضی الله عنه او ابوجهل په باره کې نازل شو، حضرت حمزه رضي الله عنه چې د سالم عقل خاوند و، د قرآن حقانیت یې درک کړ او ایمان یې راوړ خو ابوجهل چې د سالم عقل څخه محروم و، د قرآن حقانیت یې درک نه کړ او ایمان یې را نه وړ. د درس ویلو او تحصیل په دوره کې له دیني علومو سره رابطه د انسان لپاره ډېره مهمه ده په دې معنی سره چې محصل باید په هره تحصیلي دوره کې د دیني علومو زده کړې ته ډېره پاملرنه وکړي تر څو د هر مضمون او هر پوهنځي فارغېږي د دیني او اسلامي روحيې سره فارغ شي. زموږ په زمانه کې ډېر محصلین چې د فراغت وروسته بې دینۍ ته مخه کوي یا خپلې دندې ته د یوه تجارتي بازار په سترگه گوري لوی لامل یې دادی چې د زده کړې په دوران کې یې ځان په دیني عقیده نه وي سمبال کړی ځکه نو د ټولنې په نسبت خپل مسئولیت هم نه پېژني. دا چې زموږ په زمانه کې ډېر ډاکټران، انجنیران، سیاست پوهان او د عصري علومو استادان اسلامي اخلاقو او لمانځه ته ژمن نه دي علت یې دغه دی چې د زده کړې په وخت کې یې پر دیني مضامینو کوبښن نه دی کړی نو ځکه مسلماني ورته یو ډول شاته تگ او انحطاط معلومېږي او ځان ته د یو مسلمان ډاکټر او انجنیر په سترگه نه گوري او د خپلو کارونو په ښه والي او بد والي کې دیني اصول په پام کې نه نیسي.

د هندوستان شهید واکمن شیر شاه سوري رحمه الله!

لیکنه: محمد علي عظمت

شیرشاه سوري چې اصل نوم یې فرید خان دی، د حسن خان سوري زوی و، چې د بهلول لودي رحمه الله د واکمنۍ پر مهال یې په ١٤٨٦م کال نړۍ ته سترگې پرانیستي. د شیرشاه سوري نیکه ابراهیم خان له جمال خان سره نوکر شو او هغه د څلورېشتو سپرو جاگیر ورکړ. د ابراهیم خان له وفاته وروسته د هغه زوی حسن خان د بهلول لودي له یو نژدې ملگري عمر خان سرواني سره نوکر شو، عمر خان د بهلول لودي له خوا د لاهور حاکم و. یوه ورځ فرید خان (شیرشاه سوري) خپل پلار ته وویل: ما د عمرخان سرواني حضور ته بوڅه او هغه ته ووايه چې: فرید خان غواړي له تاسو سره دنده واخلي او یو مناسب خدمت ورته وسپارل شي. خو پلار یې ورته وویل: ته لا تر اوسه وړوکی یې، صبر وکړه! مگر ستر هوډیالي ځوان دا خبره خپلې گرانې مور ته وکړه او هغې خپل خاوند حسن خان ته وویل: چې فرید خان له ځان سره عمر خان ته بوڅه! کېدای شي هغه کومه مناسبه وظیفه ور وسپاري، نو پلار یې له ځان سره بوته او عمر خان ته یې وویل: فرید خان له تاسو سره د کار کولو هیله لري. هغه ورته وویل: فرید خان خو لا تر اوسه پورې وړوکی دی، چې لوی شي بیا به دنده ورته ورکړم. نوموړی چې کور ته راستون شو مور ته یې ټوله کیسه وکړه. په ١٥٢٦م کال بابر په پاني پت کې تر سختې جگړې وروسته د پښتنو واکمني رنګه کړه او پاچا شو. هغه شیرشاه ته د هغه د پلار جاگیر ورکړ. دی [شیرشاه]د پښتنو د بیا واکمنېدو ارمانجن و. په ١٥٤٠م کال شیرشاه سوري د مغولي سترواکۍ د بنسټگر ظهیرالدین بابر له زوی همایون څخه بنگال ونيو او د هغوی واکمني یې هلته ختمه کړه او د یو پیاوړي نظام بنسټ یې کېښود. د مغولو دوهم واکمن ایران ته وتښتېده او میدان یې پرېښود. د ١٥٤٠م کال اکتوبر میاشت کې یې بیهار ایالت ازاد کړ او له نوم سره یې د سلطان لقب وتړل شو. د ده نوم د نړۍ په هغو مشهورو پوځی کسانو کې چې له نظامي تاکیکونو او مهارتونو څخه یې کار اخیستی و؛ شامل و. اما د بابر زوی همایون یې پرته له نظامي مهارتونو څخه تر ایرانه وځغلاو او د هندوستان ډیرې برخې یې تر گوتو کړې (یعنې زیاتره سیمې د ده د ښه تدبیر

او سیاست له امله فتح شوې) او د همایون د لښکرو ویره له منځه لاړه. شیرشاه سوري رحمه الله په ١٥٤٤ کال د هند د سرکشه راجپوتانو لپاره اتیا زره کسيزه لښکر تیار او د هغوی په لوري سوق کړ، چې هغه سرغړانده قوم یې هم د تورې په زور ایل کړ. شیرشاه سوري رحمه الله په ١٥٤٥م کال د کالنجر په کلا یرغل وکړ، څو هغه ونیسي، د دواړو خواو ترمنځ زوروره جگړه ونښته. د سوري لښکر له خوا دښمن په ماتېدو و چې د مسلمانانو په باروتخانه کې باروتو اور واخیست او د نورو ډېرو غازیانو په شمول شیرشاه سوري رحمه الله هم په کې تپي شو. نو ده دعا وکړه چې یا الله جل جلاله! تر هغه مې ساه (روح) مه اخله چې سوبه او بری مې نه وي په برخه شوي. ده په همدې مهال هم خپل غازیان جهاد او غزا ته هڅول څو هغه محکمه کلا فتح شوه. کله چې مجاهدینو د فتحې زېری پرې وکړ، نو د ده روح هم علین ته و آلوت. دا مهال د شیرشاه سوري عمر ٥٩ کاله و. السلطان العادل شیرشاه سوري رحمه الله خپل سلطنت په ٤٦ برخو وېشلی و، د ده واکمني او ځواکمني د ملوک الطوائفي لپاره ستر گوزار و. نوموړي دسلطنت په ټولو ډگرونو کې په زړه پورې خدمتونه او نوښتونه وکړل، په خپل قلمرو کې یې ډیرې لویې لارې او سرکونه، د

هغو ترڅنگ په یوه یوه پړاو کې جوماتونه، مسافرځونې او کاروان سراونه ودان کړل. په هندوستان کې د ده پر مهال جوړ شوي سرکونه اوس هم د ده په نوم یادېږي. نوموړی اوس هم په هندوستان کې د عادل پاچا په نوم په ډیر درنښت سره یادېږي. ارواښاد سلطان سوري رحمه الله په خپل سلطنت کې د راکړې ورکړې لپاره (روپۍ) وټاکله چې لا تر اوسه په هندوستان او پاکستان کې دود ده. په هندوستان کې ډیرې ودانۍ لا تر اوسه د ده په نوم یادېږي او ډېر جوماتونه هم د ده پر مهال ودان شوي چې اوس هم لمونځ کوونکي لمنځونه په کې ادا کوي. د شیرشاه سوري له شهادته وروسته د ده سترواکۍ ډېره پاتې نشوه او د بابر د زوی همایون په لاس له منځه لاړه او مغولي امپراتورۍ تاسیس شوه. چې هغه امپراتوري هم کمزورې شوه نو انګلیسان متحد هندوستان ته د سوداګریزې کمپنۍ په پلمه راغلل. دا څو گوډې ماتې د شیرشاه سوري د ٤٧٨ تلین په مناسبت وکتبل شوې. و مغولو ته به هسې کار ښکاره کړم چې راضي راڅخه روح د فرید خان شي [خوشحال بابا] د فرید او د حمید دور به بیا شي چې په تورو پښتانه کا گوزارونه [احمد شاه بابا]

چې په دې کتنه کې حنيف وويل، چې د روان کال تر پایه يې د تلپاتې پراختيا، اقتصادي ثبات او بشري مرستو د تنظيم لپاره به خپل کاري پلان کې اساسي پروگرامونه ځای پرځای کړي، چې په پلي کولو سره به يې ښې پايلې ترلاسه شي.
د سرچينې په وينا، په دې کتنه کې مولوي عبدالکبير وويل، چې د ټولو ادارو تمرکز بايد د هېواد د اقتصاد پر پياوړتيا

د اقتصادي پياوړتيا لپاره دې ...

اود بنسټيزو پروژو پر تطبيق ورتول وي، ترڅو عامو خلکو ته يې کته ډېره وي.

مولوي عبدالکبير زياته کړه، چې اسلامي امارت د اقتصادي پياوړتيا، د بنسټونو درغولو، له لوړې او فقر سره د مبارزې په آزموينت کې قرار لري، چې بايد ترې بريالی راوځي.

حکومت د ملت ستونزو ته د رسېدنې ...

يې شپه او ورځ نه سترې کېدونکي هلې ځلې وکړي.

نوموړې زياته کړه، چې د افغانستان اسلامي امارت به د خپل توان په حدودو او په لاس کې شته امکاناتو ته په کتو سره د خلکو د ستونزو حل او ددوی د اړتياوو رفع کولو برخې ته بشپړه پاملرنه وکړي.

اجساد ۱۸ مهاجر افغان از بلغاريا به کشور ...

بلغاريا در یک کانټینر به دلیل نبود آکسیجن هوا، جان شان را از دست دادند که با تلاش های مقامات امارت اسلامی، وزارت امور خارجه و سفارت افغانستان در بلغاريا اجساد قربانیان از سوی شرکت هوایی آریانا به کشور منتقل و در اختیار خانواده های شان

کونړ کې د ۶۰ کیلومتره سړک د رغولو چارې ...

څخه شونکړی درې ته د ۶ کیلومتر و په اوږدوالي غځېدلی، چې په کې ۵۰ کسانو ته د دوو میاشتمو لپاره د کار زمينه برابر شوې ده. ورته مهال د سیمې خلک وايي، چې له دې وړاندې د سړک د نشتوالي له

چين ته به د اثارو صادرات ...

ژمنه وکړه، چي د افغانستان څخه چين ته د صادراتو په ځانگړي ډول د اثارو کچه به زياته او د جمهوريت روغتون د بيا رغوني تر څنک په افغانستان کې (ارزان بيه کورورنه) پروژه به هم پرانستل شي.

په ورته وخت کې د بهرنيو چار وزارت سرپرست مولوي اميرخان

د ورېښمو له لارې ۶۵ زره افغان کډوال ...

د دغه ولايت د کډوالو او بيا راستنېدونکو چارو رئيس مولوي عبدالله رياض ويلي، چې د روان کال په غويي مياشت کې ۶۵ زره ۱۱۵ تنه، چې په کې ۱۲۳۸ کورنۍ او ۵۸ زره ۹۹۷ تنه مجرد

تبعيض قومی، سمتی و مذهبی در امارت ...

سرچشمه می گیرد و این مسأله و مسایل مهم دیگر از این قبیل، همه شاخ و برگ درخت تنومند توحید اند.

خدائونــد عزوجل در کلام پاک و مقلــس می فرماید: همه انسان ها از یک پدر و مادر آفریده شده اند و اختلاف قبایل و طوایف و تفاوت ظاهری انسان ها، تنها به خاطر شناخت آنها است، اما گرامی ترین انسان ها در نزد الله فقط پرهیزگار ترین آنها است.

اخیرا معاون اداری ریاست الوزراء در دیداری که با تعدادی از علماء و متنفذین اهل تشیع داشت به این مسأله تأکید کرد که در نظام امارت اسلامی هیچگونه تبعیض قومی، سمتی و مذهبی جواز ندارد و در ضمن بر این مسایل هم اشاره نمود که امارت اسلامی در پی شناسایی مشکلات و چالش ها در تمامی نقاط افغانستان و در تلاش ایجاد رفاه برای مردم کشور می باشد و در مورد حل مشکلات یک سان توجه خاصی

وزارت سرحدات تفاهمنامه ی همکاری ...

این تفاهمنامه ، همکاری متقابل در زمینه نشست آگاهی عامه، حل منازعات و تشخیص مشکلات مردم می باشد. خرم معاون موسسه هدف از این تفاهمنامه را نزدیک شدن به مردم و رفع مشکلات آنان مطابق به راهکار امارت اسلامی بیان کرد.
وی همچنان گفت: دفتر ما یک نهاد غیردولتی است که با هدف ایجاد روابط حسنه بین مردم و دولت، رفع اختلافات قومی، افزایش ظرفیت کاری بزرگان قوم و سایر بخش ها فعالیت می کند. ملا عبدالخالق عابد معین جرگه های وزارت امور سرحدات اقوام و قبایل گفت که آن وزارت از کار عام المنفعه این نهاد حمایت میکند.
ت سرحدات تفاهمنامه ی همکاری را با موسسه «تی ال او» امضا کرد تفاهمنامه همکاری در بخش های مختلف میان وزارت امور سرحدات ، اقوام و قبایل و موسسه تی ال او

رد شایعات تخریب بنای تاریخی زیارت های دشت ...

موسوم به گزرگاه ، گفته های مبنی بر تخریب زیارت های این ساحه را بی اساس خواند و گفت : به کسی اجازه داده نمی شود تا زیارت های این ساحه را از بین ببرد.
حقانی می گوید که هر فرد که ادعای مالکیت این ساحه را دارد، باید از راه قانونی وبا هماهنگی ادارات دولتی مشکل خود را حل کنند.
شنساری از شهروندان هرات، با شکایت به اداره اطلاعات

هلمند کې د ۱۵ پروژو چارې ...

ټولنيز معيشتيت پروگرام له لوري د اوبولگولو کانونو د پاکولو د ۱۵ پروژو چارې پيل شوي.

د دغه ولايت د کليو، بيا رغوني او پراختيا رياست مسوولينو وويل، چې دغه پروژې د ناهه بارکزيي ولسوالۍ په بېلابېلو سيمو کې د نړيوال بانک په مالي ملاتړ د ۲۳ ميليونه، ۱۰ زره او ۷۵۰ افغانيو په لگښت پلي کېږي، چې په کې به ۴۲ ماھرو کاریکرو او ۱۴۷۴ غير ماھرو کارکړنو ته د کار زمينه هم برابره شي.

شريعت

په دولتي ادارو کې د مراجعينو لپاره ...

دوه يمه ماده:

۱- که چېرې د دې فرمان په لومړۍ ماده کې د درج شويو مراجعو مسئولين د چارو د تراکم او زياتوالي له امله، و نه کړای شي له مراجعينو سره وگوري او ستونزې يې واورې، نو خپل يو استازی دي له مراجعينو سره د کتنې او د هغوی د ستونزو د لرې کولو لپاره توظيف کړي.

۲- د دې فرمان په لومړۍ ماده کې د درج شويو مراجعو مسئولين مکلف دي، چې ډېر ژر د مراجعينو عريضو او ستونزو ته رسيدگي وکړي.

درېيمه ماده:

دغه فرمان د توشیح له نېټې څخه نافذ او په رسمي جريده کې دې خپور شي، والسلام.

اميرالمؤمنين شيخ القرآن والحديث

مولوي هبة الله اخندزاده

۳۶ بانکړه بې کيفيته ټپل بېرته ايران ...

د يادونې وړ ده، چې يادې ادارې له دې وړاندې هم هېواد ته د سلگونو بانکړه بې کيفيته نفتي توکو د واردېدو مخنيوی کړی دی.

برای مدیریت و تطبيق پروژه های آبی ...

قسمت پروژه های آب و انرژی اطمينان داده گفت:که آمادگي ها برای آغاز کار عملی بند پلټونی در جریان است.

سرپرست وزارت انرژی و آب همچنان تأکید کرد که به مشکلات مردم آن ولایت در راستای تطبيق پروژه های مدیریت و تنظيم آب نیز با درنظرداشت امکانات موجود توجه لازم صورت خواهد گرفت.

کابل کې سړک گټې اخيستني ته ...

او څارنه کي مرسته وکړي.

د يادونسي وړ ده، چې دغه سړک ۵۵۵ متره اوږدوالی او ۴متره سور لري، چې د ۱۰۰۰ مترو په اوږدوالي د يوه لښتي په کډون د ۶۵۰۰۰ امريکايي ډالرو په لگښت، د هبیتات دفتر په مالي مرسته د ۴۵ ورځو په موده کې په بنسټيزه توگه جوړ شوی دی.

د بغلان ډبرو سګرو کان کې څلور ...

د يادونې وړ ده چې څه موده وړاندې هم د بغلان د تاله او برفک ولسوالۍ د نلک په کان کې د کازنيونې له امله نڼه تنه مسموم شوي وو چې اته تنه يې بېرته روغ او يو کان کېدونکی خپل ژوند له لاسه ورکړ

په نړيوال تعامل کې د عدالت رامنځته ...

اسلامي امارت لاره د تعامل او تفاهم لاره ده او موږ د نورو لپاره نيت لرو او له نورو څخه هم همدا تمه لرو. په پای کې دواړو لوريو په اسلام آباد کې د دري اړخيزې غونډې پايلې شبتې و ارزولې او په بېلابېلو برخو کې يې د اړيکو پر پراختيا ټينګار وکړ.

سرپرست وزارت احيا و انکشاف دهات از همکاري ...

همچنان سرپرست وزارت احيا و انکشاف دهات مشکلات و چالش هايی را که فرا راه کار آنان وجود دارد، شنښنده وبراى رفع آن مطابق راهکارامارت اسلامی وعده همکاري داد.

نماینده گان اداره یونیسف گفتند که ما به هر ده و قریه افغانستان در بخش تعلیم ، صحت و دیگر بخش ها کمک می رسانیم و این کمک ها را ادامه میدهیم.

جغل اندازی سړک ...

این سړک، استقبال کردند و آن را باعث رفع چالش های محیطی شان راه اندزد.

خواستار رسيدگي به مشکلات عودت ...

محمد يوسف وفا، سرپرست ولايت بلخ از کميشنر سازمان ملل متحد خواست تا پروژه‌های بنيادی را در سطح ولسوالۍ های این ولايت روی دست گيرند و بيشرت روی بخش بازسازی و ساخت چکدم‌ها و بندها توجه کنند.

کابل کې ۷ تنه د غلا په تور ...

شوي دي.

د کابل د امنې قومندانۍ همدارنګه ويلي، چې د نيول شويو کسانو دوسيې به تر لومړنيو څېړنو وروسته اړوندو ارګانونو ته وسپارل شي.

لوګر کې د شيدو راټولو مرکز ...

د يادونسې وړ ده چې په پياد مرکز کې به د ۱۳ کليود مالدارانو محصولات راټول او له پروسس وروسته بازار ته وړاندې کېږي.

د مسکين، مظلوم او ارمن کس پر مخ وټړله الله تعالی به د هغه پر مخ د هغه د حاجت او فقر پر مهال د خپل رحمت دروازې وټړي، داسې مهال چې هغه به د الله تعالی رحمت ته تر هر وخت ډيره اړتيا لري.

وفي رواية الترمذي: فَجَعَلَ معاويةَ رَجُلًا عَلَى حوائج الناس.

ژبانه: نو له دې وجي معاويه رضی الله تعالی عنه د خلکو د حوائجو پوره کولو لپاره يو کس مؤظف کړ.

د پورتنیو روايتونو له مخې، لاندې مراتب منظوروم:

لومړۍ ماده:

د وزارتونو، مستقلو رياستونو، سترې محکمې، محکمو، ولايتونو، ولايتي رياستونو، امنيه قومندانيو، ولسوالیو او د نورو ادارتي ادارو مسئولين مکلف دي، چې اړوندو وزارتونو او ادارو ته د مراجعينو د منلو لپاره لازمي آسانتياوې برابرې کړي ترڅو په مستقيم ډول خپل مشکلات مسئولينو ته وړاندې کړي.

لپاره عملي گامونه پورته کړي.

يادې ادارې له ټولو سوداګرو غوښتنه کړې، چې هېواد ته با کيفيته توکي وارد کړي، کنه نو له ورته قانوني چلند سره به مخ شي.

وزارت انرژی و آب گفت:ملا عبداللطيف منصور سرپرست وزارت آب و انرژی امروز در دیدار کاری با مخدوم عبدالسلام سعادت معاون والی پکتیکا و قاری فتح محمد ذاکر رئیس حوزه فرعی دریایی آن ولایت روی پروژه آبی ومدیریت آب در این ولایت به بحث نمود.
سرپرست وزارت آب و انرژی به معاون ولایت پکتیکا در

ګډون درلود، ګټي اخيستني ته وسپارل شو.

د ۷مې ناحيې رئيس مولوي عبدالغفور د ياد سړک د پرانيستې پر مهال وويل چې کوچنی عمراني پروژې هم کولای شي له ښاري آسانتياوو بې برخو سيمو د اوسېدونکو ځينې ستونزې حل کړي، چې د نيله باغ سړک په جوړيدو سره هم د خلکو ستونزې تر ډېره بريده حل شوې دې. نوموړي د سيمې له اوسيدونکو غوښتنه وکړه، چې د دغه سړک په ساتنه

^[1] د دغه ولايت د کليو، بيا رغوني او پراختيا رياست مسوولينو وويل

وانگ یو:

چین ته به د انارو صادرات زیات شي

د افغانستان د بهرنیو چارو وزارت سرپرست مولوي امير خان متقي د افغانستان لپاره د چین له سفیر وانگ یو سره وکتل. وانگ یو په دغه کتنه کې وویل چې چین له افغانستان سره خپلې اړیکې نورمال ساتلې او غواړي دغه اړیکې لا پیاوړې شي. نوموړي زیاته کړه، چې د افغانستان-چین ترمنځ مستقیم پروازونه پیل شوي او همدارنگه به د مس عینک کان لومړنۍ چارې به چټکې شي. وانگ یو همدارنگه ... ۵مخ

د کورنیو چارو سرپرست وزیر: په نړیوال تعامل کې د عدالت رامنځته کېدل ځانگړې ځای لري

د افغانستان د اسلامي امارت د کورنیو چارو وزیر سراج الدین حقاني د چین له سفیر وانگ یو سره په کتنه کې ويلي: تر هغې، چې په سیمه کې اخلاقي اصول حاکم نه شي، د باور فضا نه رامنځته کېږي. د کورنیو چارو وزارت د خبریاني پر بنسټ، په دې غونډه کې د چین سفیر وانگ یو ويلي: چین د افغانستان له خلکو سره دې او باور لري، چې د هېوادونو پرمختګ په آزاد او بی پرې چاپېریال کې لکه، چې اوس افغانستان ورسره مخ شوی؛ شونې دی، ده دغه راز

د میدان وردگو د اطلاعاتو او فرهنگ ریاست کړنې وستایل شوي

د اطلاعاتو او کلتور وزارت سرپرست ملا خیرالله خیرخواه په خپل کاري دفتر کې د میدان وردگو ولایت د اطلاعاتو او کلتور له رئیس حبیب الله مجاهد سره وکتل. مجاهد په دغه کتنه کې خپلې لاسته راوړنې او ستونزې د اطلاعاتو او کلتور وزارت له سرپرست سره شریکې کړې. نوموړي زیاته کړه، چې په نږدې ورځو کې به د قلموالو او فرهنگپالو لپاره د منځني کال مشاعرې جوړه شي او

وزارت سرحدات تفاهمنامه ی همکاری را با موسسه «تی ال او» امضا کرد

تفاهمنامه همکاری در بخش های مختلف میان وزارت امور سرحدات، اقوام و قبایل و موسسه تی ال او به امضا رسید. دفتر مطبوعاتی وزارت امور سرحدات د قبايل د پروژې با نشر این خبر گفته است: هدف از امضای ... ۵ ص

سرپرست وزارت احیا و انکشاف دهات از همکاری دوامدار یونسف قدردانی کرد

سرپرست وزارت احیا و انکشاف دهات در دیدار با نماینده دفتر یونسف در مورد ایجاد سهولت و سرعت تطبیق پروژه ها بحث کرد. دفتر مطبوعاتی وزارت احیا و انکشاف دهات با نشر خبر نامه یی گفته است: ملا محمد یونس آخندزاده سرپرست وزارت احیا و انکشاف دهات با فرانک اویزا نماینده اداره یونسف در افغانستان و دومینکو ... ۵ ص

حکومت د چین لپاره سوداگری بازار جوړوي

د هېواد په هوايي ډګرونو کې د نورو فني ستونزو د حل لپاره کار پیل کړی دی. د افغانستان د سوداګرۍ او پانګونې خونې مشر محمد یونس مومند په دې مراسمو کې له چینه وغوښتل چې په افغانستان کې د منرالونو د پروسس په برخه کې پانګونه وکړي. مومند زیاته کړه چې سرپرست حکومت په افغانستان کې د چینایانو لپاره د سوداګرۍ بازار جوړوي.

والی بلخ خواستار رسیدگی به مشکلات عودت کنندگان شد

محمد یوسف وفا، سرپرست ولایت بلخ با لاجین منسوا، کمیشنر عالی سازمان ملل متحد در امور عودت کنندگان برای حوزه شمال شرق دیدار کرد. طی این نشست روی پروژهای سازمان ملل در ولایت بلخ بحث شد. لاجین منسوا، ۵ ص

زابل کې پر ۵۰ زره زده کوونکو قرطاسیه ووېشل شوه

د زابل د پوهنې ریاست مسوولین وايي، چې د یونسف ادارې د مرکز کلات په ګډون د ټولو ولسوالیو له ۵۰ زره زده کوونکو سره د قرطاسیو مرسته وکړه. د دغه ولایت د پوهنې ریاست مرستیال مولوي محمد نسیم نصیر وویل، چې یونسف ادارې له لومړي ټولګي څخه تر شپږم ټولګي پورې د مرکز او ټولو ولسوالیو زده کوونکو سره د قرطاسیو مرسته وکړه. مولوي نصیر

جمع آوری بیش از ۲۹ میلیون افغانی عواید در کندز

در ولایت کندز سال گذشته بیش از 29 میلیون افغانی عواید تذکره جمع آورې شده است

مسولان محلی احصائیه و معلومات کندز می گویند که اداره آنان در سال گذشته توانسته است از درک توزیع تذکره الکترونیکی و ریاست احصائیه و معلومات با نشر این خبر گفته است: مولوی فضل الله صافی رئیس احصائیه و معلومات کندز می گوید: این عواید از درک توزیع تذکره الکترونیکی و کاغذی برای نود و هشت هزار باشنده آن ولایت بدست آمده و

لوگر کې د شیدو راتولو مرکز جوړ شو

د لوګر په مرکز پل علم ښار کې په ورځ کې د ۶۰۰ لږه شیدو د پروسس د ظرفیت په لرلو سره د شیدو د راتولو نوی مرکز جوړ او کتې اخیستنې ته وسپارل شو. د دغه ولایت د کرنې، اوبو لګولو او مالدارۍ رئیس مولوي سید امین هاشمي د باختر آژانس خبریال ته وویل، چې دغه مرکز د پل علم ښار په دوشنبې کلي کې

هلمند کې د ۱۵ پروژو چارې پیل شوې

د هلمند د کلیو، بیا رغونې او پراختیا ریاست مسوولین وايي، چې د دغه ولایت په ناوه بارکزيي ولسوالۍ کې د افغانستان لپاره د ... ۵مخ

جغل اندازی سرک در زابل

یک سرک در شهر قلات ساختمان و جغل اندازی شد. این سرک به درازای ۲۵۵ متر، ازسوی شاروالی قلات و مردمان محل، ساختمان وجغل اندازی شده است. مولوی لطف الله لطیفی شاروال قلات گفت که تلاش دارد تا به کمک نهاد های حکومتی و نهاد های ... ۵مخ

کابل کې ۷ تنه د غلا په تور ونيول شول

امنيتي سرچينو په پلازمېنه کابل ښار کې د غلا په تور د ۷ تنو له نيول کېدو خبر ورکړی دی. د کابل امنيتي قومندانۍ د يوې خبرياني په خپرولو سره ويلي، چې ... ۵مخ

د افغان لاجوردو نندارتون پرانیستل شو

د افغان لاجوردو نندارتون د انرژۍ او اوبو وزارت د سلاکار ډاکټر فاروق اعظم، د هرات والي، د دولتي ادارو د ریيسانو، خصوصي سکتور په شتون پرانیستل شو. د هرات والي شېخ الحدیث مولانا نور احمد اسلام جار وویل، چې یاد نندارتون د کورنیو تولیداتو د ملاتړ په موخه جوړ شوی، چې صنعتکارانو په کې خپل تولیدات نندارې ته وړاندې کړل. له بلې خوا د هرات د کانونو او صنایعو خونې رییس حمیدالله

رد شایعات تخریب بنای تاریخی زیارت های دشت گزرگاه هرات

رئیس اطلاعات وفرهنگ هرات، شایعاتی مبنی بر تخریب بنای تاریخی زیارت های دشت گزرگاه در این ولایت را رد کرد. مولانا نعیم الحق حقانی، با حضور به دشت ... ۵ ص

توجه!
ایمان شما اجازه نخواهد داد که اوراق حامل چنین کلمات مقدس را به بی حرمتی بگذارید!